

Beograd, 4. decembar 2025. godine

Održan tripartitni sastanak u okviru Međusektorske radne grupe za praćenje sprovođenja Reformske agende Republike Srbije

U ponedjeljak, 1. decembra, održan je tehnički tripartitni sastanak u okviru Odbora za praćenje Instrumenta za reforme i rast, na kojem su učestvovali predstavnici Vlade Republike Srbije, Evropske komisije, Delegacije Evropske unije u Srbiji i Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji. Podsećamo da NKEU učestvuje kao ravnopravan član Odbora, tela koje nadgleda sprovođenje Reformske agende, planskog dokumenta koji predstavlja osnovu za pristup finansijskoj podršci EU u iznosu do 1,6 milijardi evra iz Plana rasta za Zapadni Balkan.

Predstavnici državnih organa Republike Srbije su izneli pregled reformskih koraka čiji je rok za sprovođenje decembar 2025. godine, uz procenu o tome koji koraci mogu biti završeni do kraja godine, a koji će ući u grejs period. Na sastanku nisu razmatrane aktivnosti za koje je Vlada Srbije već uputila zahteve za finansiranje, to jest one koje je ocenila kao završene do juna 2025. godine.

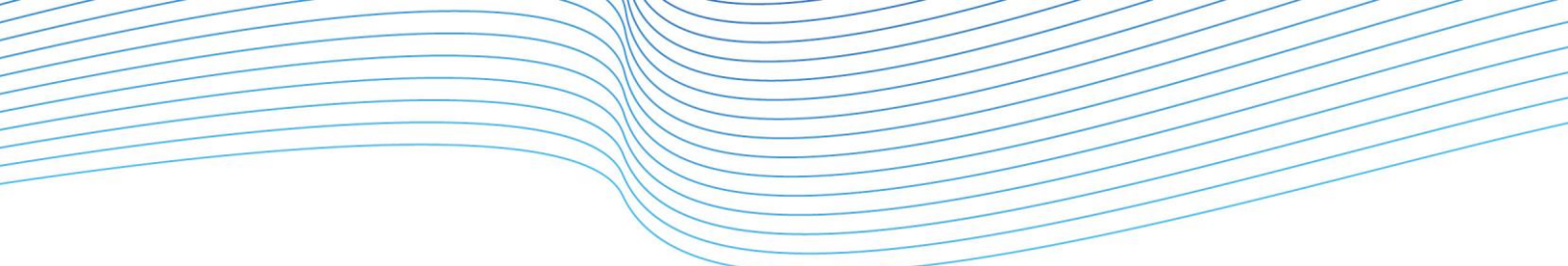
Budući da Vlada Srbije do sada nije objavljivala nikakve izveštaje o sprovođenju Reformske agende, predstavnici civilnog društva nisu posedovali konkretne informacije o realizaciji koraka o kojima je Vlada prethodno izvestila Evropsku komisiju, dok su informacije o aktivnostima na realizaciji novih koraka izneti samo usmeno tokom sastanka. Predstavnici NKEU su stoga insistirali na sledećem:

- **da se materijal za pripremu dostavlja svim članovima Odbora pre održavanja tehničkih sastanaka**, kako bi se omogućilo kvalitetno i argumentovano učešće i ravnopravnost svih članova, uključujući i člana koji predstavlja civilno društvo;
- **da se svi izveštaji koje državni organi dostavljaju Evropskoj komisiji u okviru zahteva za finansiranje dostavljaju i Nacionalnom konventu**, radi obavljanja kontrolne funkcije društvenog nadzora.

Predstavnici Konventa su objasnili da bez uvida u kompletan set podataka i izveštaje koje Vlada dostavlja Evropskoj komisiji kao osnov za povlačenje sredstava, nije moguće obezbediti adekvatan nadzor nad procesom implementacije Reformske agende. Predstavnici Evropske komisije podržali su razložnost ovih zahteva, a predstavnici Vlade su naveli da će razmotriti moguće načine da se oni ispune.

Nacionalni konvent podseća da je transparentnost osnovni preduslov za kredibilan, delotvoran i odgovoran proces implementacije Reformske agende. Bez blagovremenog pristupa informacijama o aktivnostima koje se proglašavaju završenim, civilno društvo ne može da obavlja ulogu koja mu je formalno poverena – ulogu nezavisnog i konstruktivnog nadzornog partnera.

Srbiju duže od godinu dana potresa politička i društvena kriza čije rešavanje zahteva smanjenje nepoverenja između vlasti i građana – u čemu civilno društvo treba da služi kao most. Prvi korak u tom pogledu mora biti radikalno povećavanje transparentnosti reformskih procesa, u prvom koraku ka civilnom društvu. U suprotnom, i civilno društvo i institucije EU rizikuju povećano

nepoverenje građana. Od ključne je važnosti da mere koje se predstavljaju kao ispunjene budu zasnovane na proverljivim podacima, kako bi građani i građanke Srbije imali potpun uvid u to pod kojim uslovima se evropska sredstva povlače i na koji način se preduzete reformske obaveze zaista sprovode. U vezi s tim, predstavnici NKEU su tokom sastanka sa zabrinutošću ponovo ukazali na slučajeve korišćenja zakonodavnih inicijativa započetih u okviru procesa implementacije Reformske agende za uvođenje dodatnih izmena i dopuna koje nisu opisane u tom planskom dokumentu, a koje – prema analizama NKEU – potencijalno mogu da naruše dostignuti nivo ljudskih prava, kao i transparentnosti i otvorenosti institucija.

Delegaciju Nacionalnog konventa predvodila je Milena Mihajlović Denić iz Centra za evropske politike, članica Odbora i koordinatorka Međusektorske radne grupe NKEU za praćenje sprovođenja Reformske agende Republike Srbije. Konvent su predstavljali i koordinatori podgrupa za tematske oblasti iz Reformske agende: Mihailo Gajić (NALED) za oblast poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora; Damir Dizdarević (BFPE) za zelenu tranziciju; Kristina Obrenović (Partneri Srbija) za digitalnu transformaciju; Nataša Vučković (FCD) za ljudski kapital; Zlata Đorđević (Transparentnost Srbija) za vladavinu prava i osnovna prava; Lazar Ivanović (CEVES) za praćenje finansijskih i budžetskih implikacija Reformske agende.